

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRУŽNE ZVEZE.

Člani „Zadržne zveze“ dobivajo list brezplačno.

Cena listu za nečlane po štiri krone na leto; za pol leta dve krone; za četr leta eno krone; za člane zvezin zadrag po tri krone na leto. Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratom po 20 h od enostopne petit-vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 10. septembra 1905.

C. kr. poštne hran. št. 864.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: **Zadruža:** Zvezina skupščina. Narodni kolek. Hranilnica in posojilnica v Slov. Gradci. Življensko vprašanje za kmete. Izkaz denarnega gibanja v I. polletti 1905. Pregled. Denarni promet. Prometi in bilance. Občni zbori.
Gospodarsko berilo: Nova železnica in naše dolžnosti. Kedaj je odrezati vrhe v vinogradu. Kletarski tečaji. Vrtnice in druge rože treba v jeseni okovariti. Razpis. Inserati.

ZADRUGA.

Zvezina skupščina.

(Konec.)

Ad 7.

Poročilo o revizijah, koje je izvršila zveza po svojih članicah.

Uradni vodja g. Rožman poroča kot nadrevizor sledeče:

Odpiram črne bukve našega zadružništva, a povdarjam takoj, da imajo te črne bukve pač samo črne platnice, znotranjost je pa taka, da moremo biti popolnoma zadovoljni s dosedanjimi vspehi našega zadružništva.

Na podlagi novega revizijskega zakona revidirali so naši revizorji do sedaj 146 zadrag, med temi 87 posojilnic in 59 drugih zadrag i. s. so pregledali:

gosp. Vekoslav Pelc	68	zadrug,
„ Dragotin Seliškar	43	„
„ Josip Dodič	32	„
in poročevalec		3 zadruge.

Ker se izvršujejo te prve revizije na podlagi novega revizijskega zakona jako strogo in natančno, so trpele pojedine po več dni, da, celo več tednov, a tem Dobimo zanesljivo in jasno sliko o stanji vsake zadruge.

Revizija našla je precej zadrag v uprav uzornem redu, pri dveh zadragah se je moralo odgoditi, ker ni bilo vse pripravljeno, pri dveh zadragah dognala je revizija, da njiju obstanek ni več osiguran in se je radi tega nasvetovala — in tudi že vpeljala, razdružitev, pri drugih zadragah pa so se našli nedostatki, ki so se odpravili že pri reviziji ali pa

se odpravijo v to določenem času, ki pa niso taki, da bi količkaj ovirali obstoj dotične zadruge.

Poročevalec omenja vse najdene nedostatke in poda pri vsakem navodilo, kako da se naj odpravi.

Na podlagi poročila se sklene sledeče:

1. Za naprej izvrši zveza pri vsaki svoji zadruzi vsako leto vsaj enkrat redno revizijo.

2. Nadzorstva prejmejo od zveze vsako leto načilo in navodilo, da izvršijo svojo revizijo.

3. Za nadzorstva se sestavi primeren opravilnik.

Predsednik veleč. gosp. dr. Jan. Ev. Krek opozarja na podlagi revizijskega poročila, da se mora posebno vpoštovati uradna tajnost, — nadalje, da nikakor ni dopustno, da bi imela pri kaki zadruzi le ena sama oseba vse v rokah.

Ad 8. Prememba pravil:

Z ozirom na predlog „Splošne zveze“ sklene se soglasno sledeča sprememba pravil:

V § 10. odpade popolnoma zadnji stavek, ker ima o izplačilu deležev itak zadružni zakon zadostna določila.

V § 19. odpade popolnoma zadnji odstavek.

Ad 9. Slučajnosti.

Vlč. gosp. Trpin stavi sledeče vprašanje:

Čuje se, da se hoče ustanoviti za kranjske mlekarne posebna zveza i. s. se s tem bavi baje c. kr. kmetijska družba, je li to res — in če, kako stališče bode v tej zadevi zavzela „Zadržna zveza“?

Predsednik vlč. gosp. dr. Jan. Ev. Krek odgovarja približno v sledečem smislu:

Tudi jaz sem že čul o tem namenu, a smatram vse le za pobožno željo.

„Zadružna zveza“ zadostno skrbi za mlekarske zadruge — oziroma vsled svojega ustroja na vsak način boljše, kakor bi mogla to storiti lastna mlekarska zveza; seveda pa bode mogla „Zadružna zveza“ mlekarskemu zadružništvu posvetiti mnogo več pozornosti, ko se ji pridružijo vse mlekarske zadruge in na to bi morali delati vsi tisti činitelji, kojim je kaj za vspešno delovanje naših mlekarskih zadrag.

Sicer pa bi moral le obžalovati, če hoče res c. kr. kmetijska družba povzročiti posebno mlekarsko zvezo, ker razmerje med c. kr. kmetijsko družbo in Zadružno zvezo postalo je tako, da je v korist organizacij in ljudstva — to koristno razmerje bi naj ostalo — in se ne bi smelo kršiti niti od ene niti od druge strani.

Gosp. Cesar, zastopnik hranilnice in posojilnice v Metliki slavi v navdušenih besedah po cesarjevem geslu „Viribus unitis“ koristi zadružništva in naglaša posebno blagodejne učinke posojilnic.

G. Vrsalovič se zahvaljuje v jedrnatem govoru za izvolitev odbornikom; on se divi našemu zadružnemu delu in se izreka — kot Dalmatinec — za popolno centralizacijo jugoslovanskega zadružništva. (Živahnodobravanje).

Po raznih pojasnilih zaključi predsednik velečast. gosp. dr. Krek zvezino skupščino, ki je trajala nad 4 ure.

Udeleženci tega gospodarskega parlamenta zapustili so zbornico zadovoljni s vspehi skupščine, zadovoljni s vspehi zadružnega dela in naudušeni so se vrnili v pojedine jugoslovanske dežele na nadaljno, vstrajno delo.

Narodni kolek.

Naše zadruge rabijo pridno „narodni kolek“. Namen „narodnega koleka“ je, da se družbi sv. Cirila in Metoda dohodki pomnožijo, a poštna uprava umeva ta namen tako, da mora „narodni kolek“ tudi državine dohodke zvišati, ker narekuje kazenski stiri na jst. vinarjev — če se prilepi „narodni kolek“ (po dva vinarja) na adresno stran pisma.

Opozarjam toraj vse zadruge, da lepijo „narodni kolek“ na zadnjo stran pisma.

Hranilnica in posojilnica v Slov. Gradci.

Dne 7. avgusta 1905 pričela je poslovati hranilnica in posojilnica v Slov. Gradci na Štajerskem.

Kot zastopnik „Zadružne zveze“ prisostvoval je njen uradni vodja g. Rožman.

Že pričetek je pokazal, da bode nova zadružna zelo dobro delovala in to tembolj, ker jo vodijo za blagor ljudstva vneti rodoljubi i. s.:

Vlč. gosp. Franc Pečnik, župnik in posestnik v Podgorji, načelnik;

Gosp. Luka Pogač, posestnik v Pamečah;

Gosp. Janez Konečnik, posestnik v Vrheh;

Gosp. Ivan Kac, posestnik v Šmartinu;

Gosp. Janez Gams, posestnik v Šmartinu.

Če omenimo, da bijejo Slovenci v njenem okolišu, ki se nahaja že blizu jezikovne meje, hud boj za svoj gospodarski in narodni obstanek, je vsakomur jasno, da je nova zadružna v vsakem oziru jako važna.

Naj bi posnemali vzgled v Slov. Gradci rodoljubi vseh obmejnih krajev, ki še nimajo slovenske posojilnice; — „Zadružna zveza“ jim rada pomaga.

Življensko vprašanje za kmata.

Čim težavnejši postajajo življenski pogoji za kmetijstvo, toliko večjega pomena je nakupovanje kmetijskih potrebščin na skupen račun. Semkaj spada skupno kupovanje umetnih gnojil, močnih krmil, semenskega žita, drugega semenja, premoga in kmetijskega orodja in strojev itd.

Jasno je, da ponuja skupna naročba blago po posredovanju kmetijskih gospodarskih zvez naročnikom velike ugodnosti, kakeršnih posamezniku nikdar ni mogoče doseči: da se skupno dobi boljše blagoceneje, kot pa mora posameznik plačati slabje blago. Kmet postane tedaj s skupnim naročanjem deležen gotovih ugodnostij veleposestnikov.

Skupno prodajanje ponuja iste ugodnosti in deluje posebno na zoper nepošteni prekupeci.

Kot nepošteno moramo nazivati ne le ono trgovino, ki kmetu takorekoč izsili njegov pridelek, tako da dobi gospodar komaj svoje pridelovalne stroške nazaj, ampak tudi ono prekupeci, ki brezobzirno izrablja gospodarsko svojo premoč nasproti pridelovalcu. Poleg pravcatega denarnega oderuštva imamo namreč na kmetih še neko drugo vrsto, ki pa ni prav nič manj pogubna. Premnogokrat ti namreč ume tak prekupec pripraviti kmata v neko posebno odvisno razmerje do sebe, v neko suženjsko razmerje, tako da je revež populoma privezan in izročen njegovi samovolji na milost in nemilost. Kmetu se obesajo na vrat najraznovrstnejše spakarije, ki jih ne rabi, slabe kakovosti in za kolikor moč visoko ceno.

Marsikje smo tudi opazili, da tak brezvesten, kmečki trgovec izrablja svoj vpliv in svojo gospodarsko moč v to, da potegne nase vse občinsko gospodarstvo in da vlada v občini kot pravi turški paša. V kolikor tedaj združitev kmečkih posestnikov k skupni prodaji pridelkov, zlasti presnega masla, sira, mleka, sadja, žita, živine, jajec reši kmata odvisnosti od prekupeci, v toliko je ob enem z Rajfajzenovimi posojilnicami vred eminentna napredna naprava in za kmata velikanske vrednosti.

I z k a z

denarnega poslovanja „Zadružne zveze“ v I. polletju 1905.

Mesec	P r e d m e t	V l o g e				K r e d i t				D e n a r n i p r o m e t	
		vloženo		vzdignjeno		izplačano		povrnjeno			
		K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
januar	Stanje 1. jan. 1905.	4,357.894	25	—	—	3,413.802	07	—	—	—	—
	v januarju 1905	528.408	73	167.013	90	171.108	07	158.459	19	—	—
	skupaj .	4,886.302	98	—	—	3,584.910	14	—	—	—	—
	po odbitku .	167.013	90	—	—	158.459	19	—	—	—	—
	Stanje 31. jan. 1905.	4,719.289	08	—	—	3,426.450	95	—	—	2,986.501	98
februar	v februarju 1905	326.763	73	209.613	67	187.021	35	136.587	88	—	—
	skupaj .	5,046.052	81	—	—	3,613.472	30	—	—	—	—
	po odbitku .	209.613	67	—	—	136.587	88	—	—	—	—
	Stanje 28. feb. 1905	4,836.439	14	—	—	3,476.848	42	—	—	2,479.222	76
marc	v marcu 1905	257.069	29	213.102	21	296.888	50	104.204	65	—	—
	skupaj .	5,093.508	43	—	—	3,773.772	92	—	—	—	—
	po odbitku .	213.102	21	—	—	104.204	65	—	—	—	—
	Stanje 31. marca 1905.	4,880.406	22	—	—	3,669.568	27	—	—	2,444.590	17
april	v aprilu 1905	212.218	53	242.270	63	320.188	21	82.897	88	—	—
	skupaj .	5,092.624	75	—	—	3,989.756	48	—	—	—	—
	po odbitku .	242.270	63	—	—	82.897	88	—	—	—	—
	Stanje 30. aprila 1905.	4,850.354	12	—	—	3,906.858	60	—	—	2,163.381	16
maj	v maju 1905	260.910	63	300.630	80	494.056	97	168.174	80	—	—
	skupaj .	5,111.264	75	—	—	4,400.915	57	—	—	—	—
	po odbitku .	300.630	80	—	—	168.174	80	—	—	—	—
	stanje 31. maja 1905	4,810.633	95	—	—	4,232.740	77	—	—	3,035.899	72
junij	v juniju 1905	160.732	55	177.399	75	307.699	87	136.126	90	—	—
	skupaj .	4,971.366	50	—	—	4,540.440	64	—	—	—	—
	po odbitku .	177.399	75	—	—	136.126	90	—	—	—	—
	Stanje 30. junija 1905	4,793.966	75	—	—	4,404.313	74	—	—	2,075.421	38

S k u p n e s v o t e :

V I. polletju 1905 vloženo	K	1,746.103 · 46
" " " " vzdignjeno	"	1,310.030 · 96
" " " " izplačani krediti	"	1,776.962 · 97
" " " " vrnjeni "	"	786.451 · 30
V I. polletju 1905 promet	K	15,185.017 · 14

P R E G H E D

poslovanja hranilnic in posojilnic na podlagi vposlanih mesečnih izkazov za mesec julij 1905.

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge		Posojila		Stevilo članov				
					K	v	K	v	K	v					
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v					
Baderna	4238	32	4229	07	8512	39	658	—	960	—	3051	03	1177	31	83
Barban . . . . ?															
Baška	70771	45	70843	94	141615	39	46591	02	22614	07	9960	—	3656	64	149
Beram	2000	35	1987	27	3987	62	114	—	130	—	760	—	929	10	?
Blagovica	2025	24	2010	—	4035	24	1900	—	400	—	1610	—	—	—	161
Bled za blejski kol	20759	05	21344	60	42103	65	15451	—	3673	68	1000	—	4400	—	124
Blok	17053	93	16836	25	33890	18	3090	—	7458	14	9240	—	3980	—	324
Boh, Bistrica	20352	30	20642	02	40994	32	15518	19	9168	05	8200	—	4346	—	75
Borovnica	18591	58	20604	86	41889	58	5600	—	6640	49	6960	—	1892	—	267
Buzet	34327	43	33509	90	67837	33	14100	64	16696	55	8554	—	10725	05	+8
Cerklje	16015	80	13970	06	29985	86	7428	—	2669	17	2270	—	2590	—	248
Cerknica	20468	08	16514	87	36982	95	7817	40	9903	76	5500	—	2180	—	512
Cirkno . . . . ?															
Col	5103	66	3768	03	8871	69	855	—	1000	—	2760	—	60	—	50
Cres	11895	84	117006	02	235963	87	34784	—	18535	62	24064	—	11503	42	367
Češnjica	11017	76	9495	05	20512	81	5810	—	2339	71	4100	—	1220	—	168
Čermošnice . . . . ?															
Čatež	8314	67	9910	02	18224	69	6237	—	461	—	2540	—	514	98	88
Črnivrh	10561	83	9489	—	20051	73	4046	43	2955	43	5006	—	4214	—	180
D. M. v Polju	1520	56	1514	47	3035	03	770	—	856	98	200	—	400	—	31
Dobrepolje	20029	07	21962	38	41991	45	8495	—	12896	21	8420	62	4076	—	+4
Dobrunje . . . . ?															
Dubrovnik	47542	85	47694	31	95237	16	6586	84	5110	20	6395	—	6030	—	434
Dolsko	3880	33	2134	32	6014	65	2929	—	707	—	1360	—	—	—	21
Domžale	8332	23	10649	50	18981	73	6446	40	3100	10	2420	—	1260	—	190
Draga	11620	74	11628	06	23248	80	7870	—	460	—	3000	—	50	—	—
Frankolovo	5411	89	4315	91	9727	80	2625	90	1562	—	1720	—	619	—	170
Fara pri Kostelu	2835	16	4980	—	7815	16	1820	—	200	—	4780	—	—	—	42
Gojzd	913	50	1211	50	2125	—	40	—	110	—	1100	—	150	—	53
Gore . . . . ?															
Gorica cent. pos.	162721	35	167467	12	330188	47	5436	02	19506	79	16620	—	24802	18	972
Gorje	14550	98	14393	12	28944	10	9668	40	5105	18	1371	53	2510	65	297
Horjul	20662	17	19863	61	40525	78	16701	56	4222	12	808	10	1080	50	305
Hrenovice	2486	48	3369	74	5856	22	1309	—	413	07	2950	—	690	—	+3
Idrija	13018	21	10001	57	23020	48	8374	36	3701	56	5644	10	825	53	109
Ig	9850	67	8010	37	17861	04	3005	80	3581	10	1292	—	1000	—	207
Izlake	7539	76	5319	96	12859	72	4347	—	3201	21	100	—	1876	—	210
Jesenice	21543	52	19136	02	40679	54	14706	52	6606	18	6470	—	492	—	110
Kamnik	42488	96	42325	25	84814	21	9057	32	31972	56	9356	20	27895	92	747
Kanal	10796	64	13285	58	24082	22	5166	—	2053	—	1100	—	4055	60	+1
Kandija	67849	73	58045	08	125894	81	27398	77	17639	13	39910	—	10123	74	1379
Kaštelin	19865	86	18174	42	38040	28	12177	—	6411	86	11259	—	4480	—	182
Kazaze . . . . ?															
Knežak	14685	68	7319	63	22005	31	6700	—	4906	25	2370	—	820	—	163
Košana	5169	12	4813	69	10082	81	4104	13	2753	60	1000	—	910	—	386
Kotor	58469	19	59946	94	118416	13	4016	—	4775	79	15310	—	—	—	369
Komenda	5580	24	4877	—	10457	24	5560	03	604	—	869	—	—	—	44
Kranjskagora	9469	98	13214	77	22684	75	3537	60	1776	17	4400	—	2510	—	291
Križevci	80680	63	79288	48	159969	11	65068	45	40351	33	17600	—	8822	31	251
Krka	11510	67	8417	67	19928	34	3846	—	705	12	7684	83	—	—	63
Laško	6191	54	6857	15	13048	69	1484	—	794	23	2250	—	3496	54	375
Leskovec	3782	37	4660	75	8443	12	2727	—	1580	—	3080	—	1919	—	278
Leskovica	1553	77	1598	49	3152	26	1306	—	1529	59	40	—	22	—	83
Lindar	716	20	811	42	1527	62	440	—	3	12	308	30	18	—	68
Ljubljana — ljud. posoj.	2595706	18	2617538	02	5213244	20	407264	67	246807	87	51424	68	76092	31	1922
" — Vzaj. podp. dr.	358790	52	353311	85	712102	37	102629	06	155952	09	90614	—	17640	—	?
Lukovica	11776	11	12880	—	24656	11	6261	13	—	—	12770	—	—	—	51
Ljubno	33104	70	28199	97	62304	67	19322	34	10044	89	5073	—	6315	23	?
Loškipotok na Taboru	9448	55	10547	23	19995	78	1096	—	6681	02	3850	—	350	—	101
Mali Lošinj	45150	49	44517	25	89667	74	29567	24	15380	43	21890	—	5653	—	230
Marenberg	4236	43	5261	25	9497	—	20	—	544	42	200	—	2152	20	331
Medulin	965	47	1768	26	2733	73	200	—	1410	—	268	59	552	56	314
Mengeš	11953	87	13888	73	25842	60	8489	—	2524	45	1040	—	1712	—	396
Metlika	16843	83	20888	14	37731	97	9534	04	12947	30	7151	96	2316	—	+3
Mokronog	10056	43	9969	13	20025	56	8100	—	5470	13	4290	—	900	—	105

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge	Posojila	Število članov						
							vloženo	vzdignjeno	dano	vrnjeno					
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v			
Mošnje	2669	23	2250	07	4919	30	275	—	190	—	550	—	1410	—	123
Naklo	3211	83	2551	91	5763	74	499	—	440	—	600	—	2003	90	50
Oprtalj	189	42	559	95	749	37	35	02	30	—	214	—	—	—	254
Pišece	4190	22	5081	52	9271	74	1900	—	184	84	4856	—	1724	—	773
Planina	18182	25	16857	52	35039	77	1632	24	3280	92	550	—	14430	—	120
Polhov-Gradec	5147	13	4650	05	9797	18	3322	—	1463	91	80	—	1612	—	147
Poljane	15331	64	16539	75	31871	39	10652	—	3365	59	4140	—	2566	—	389
Preddvor	4635	76	4810	40	9446	16	384	—	300	—	4220	—	—	—	49
Preska	3476	—	3252	—	6728	—	608	—	1629	—	1620	—	200	—	+1
Pločice-Konavle	32343	89	29457	09	21879	36	20016	53	1101	39	32835	57	1835	43	78
Pulj	59390	72	68675	72	128066	44	31387	61	28943	16	24651	98	10798	31	+9
Radeče	21435	51	19939	64	41375	15	10386	40	1841	01	7466	75	8603	60	472
Rab	9008	34	7266	56	16274	90	4680	—	3598	81	3573	80	1313	20	476
Rečica	18787	02	20381	56	39168	58	14047	64	12355	98	7900	—	3735	—	414
Ribnica	28480	94	30745	38	59226	32	11509	50	9755	12	2696	50	13350	—	343
Ricmanje	455	35	2166	25	2621	49	100	—	20	—	2100	—	207	—	185
Roč	19874	44	18577	92	38452	36	—	—	9576	96	2678	20	1222	93	222
Rob	7760	74	6962	68	14723	42	2320	—	1615	40	1300	—	3280	—	188
Rogoznica	16252	16	16216	86	32469	02	2501	10	2998	57	12427	78	2513	79	113
Rova	5004	31	4991	—	9995	31	510	—	3547	87	1300	—	1110	—	233
Rovte . . . . ?															
Selce	11285	51	10746	96	22032	47	6298	54	5556	23	3040	—	3100	—	309
Semič	9300	81	11016	40	20317	21	6193	—	3592	85	2210	—	1892	39	+1
Senožeče	2699	58	2706	25	5405	83	1000	—	60	—	930	—	830	—	302
Sevnica	24003	44	23720	32	47723	76	15884	34	13462	—	9970	—	5155	—	1911
Sinčeves . . . . ?															
Smlednik	979	40	1041	99	2021	39	884	12	934	03	100	—	—	—	44
Sorica	7424	—	7790	—	15214	—	4660	—	1160	—	—	—	400	—	?
Srednjavas	23257	76	19322	21	42579	97	19765	—	17213	41	1870	—	580	—	376
Staraloka	10932	20	11927	13	22859	33	5320	—	5779	57	100	—	2331	—	222
Stari grad	52364	51	48689	59	101054	10	32077	12	23114	36	120	—	—	—	?
Stari trg	26804	31	24052	03	50456	34	16566	—	4991	26	2000	—	1080	—	560
Struge	14398	06	13982	13	28380	19	14315	78	1115	75	850	—	—	—	53
Sv. Ěma	5951	27	3335	06	9286	33	200	—	900	—	—	—	—	—	136
Sv. Jakob ob Savi	2079	27	1890	—	3977	27	884	—	598	—	200	—	780	—	141
Sv. Križ p. Kostanjevici	15489	06	18190	80	33679	86	9290	—	5395	52	12525	—	4635	79	+10
Sv. Križ pri Litiji	7930	03	6239	68	14169	71	4026	—	1384	08	3260	—	1183	23	352
Sv. Jurij ob j. ž.	14185	48	14095	43	28280	91	8440	—	3994	46	3566	70	4913	54	193
Sv. Jurij pod Kumom	790	05	1480	—	2270	05	754	—	100	—	880	—	—	—	42
Sv. Jurij pri Kranju	13775	90	12860	25	26636	15	5526	—	4278	03	4800	—	1613	20	+4
Sv. Kunigunda	3355	85	4301	09	7656	94	866	—	1099	39	2500	—	518	98	87
Sv. Lenart	23624	88	21627	34	45252	22	7521	99	12541	69	7794	—	7515	—	1825
Šebrelje	6197	84	6502	38	12700	22	3265	—	1322	77	5008	—	381	90	102
Škocijan	15486	65	15123	19	30609	84	8902	72	5246	81	5740	—	3968	—	651
Škofjaloka . . . . ?															
Šmarije	4420	16	7299	31	11719	47	3450	—	2800	06	2992	—	300	—	231
Smartno pri Litiji	11212	34	11278	07	22490	41	6285	—	4631	81	1950	—	1570	—	206
Šturije	9388	19	7552	14	16940	33	5313	07	1108	50	2820	—	2799	03	?
Štokovci	6352	38	5918	58	12270	96	1000	—	—	—	4738	70	302	60	178
Št. Ilj pod Tur.	7633	92	7156	88	14790	80	5356	17	2722	33	3300	—	2212	01	176
Št. Janž	2981	67	2512	55	5494	22	350	—	321	37	900	—	1916	—	147
Št. Jernej.	23812	39	19522	57	43334	96	10319	—	13278	09	5850	—	3263	—	+6
Št. Peter	14255	93	12221	04	26476	97	3531	80	5391	57	2108	—	2454	—	415
Št. Rupert	6467	34	4602	97	11070	31	3696	—	1605	—	2930	—	2150	—	+4
Št. Vid pri Zatičini	14445	94	18429	84	32875	78	7106	—	5990	68	8380	—	1400	—	399
Tinjan . . . . ?	343	31	2278	49	2621	80	—	—	45	—	460	—	286	—	251
Tomaj . . . . ?															
Tomišelj	8502	12	5977	64	14479	76	4611	—	2039	74	3514	—	1320	—	334
Toplice	6778	74	5798	81	12577	28	4180	—	2283	—	3500	—	800	—	63
Trebelno	17117	72	16256	71	33374	43	10106	31	1783	02	4939	19	4052	—	211
Trnovo	20648	—	20560	15	41208	15	8673	78	6921	43	8093	40	5700	—	712
Tržič	10868	52	8278	03	19146	55	4082	46	2493	92	2750	—	2894	53	155
Tržišče	7814	98	2260	56	10075	54	6570	—	1854	36	395	—	230	—	119
Tunice	1050	74	170	06	1220	80	440	—	20	—	150	—	—	—	43
Velike Lašče	13696	26	11717	96	25414	22	4283	97	2220	03	6350	—	1596	25	166
Vipava	48473	38	46816	97	95290	55	21935	—	7904	90	16305	—	15869	—	1151
Videm	2851	07	2367	10	5218	17	2200	—	1135	54	520	—	468	—	?
Višnjagora	28514	39	28358	44	56872	83	11530	—	5699	99	3603	—	14368	12	415
Vojško	1926	61	1689	22	3615	83	540	—	422	—	244	60	520	—	28
Vodice	11593	32	9864	—	21457	32	3239	—	964	—	7900	—	—	—	48

Ime	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Stevilo članov
					K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	
	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	
Vrhnik	24241	87	17856	16	42098	03	10481	10	4208	16	1330	—	368	50	+1
Zagradec	16802	23	17154	05	33956	28	2394	—	10463	50	2110	—	6880	—	146
Zagorje ob Savi	5277	60	3208	66	8486	26	4848	40	410	—	1790	—	—	—	+4
Zatičina	1686	42	2699	86	4386	28	457	—	2630	28	—	—	—	—	68
Zg. Besnica	1422	29	935	07	2357	36	1054	—	210	—	200	—	29	63	50
Zg. Tuhinj	12428	16	12344	—	24772	44	5773	—	3427	92	4838	87	2744	53	174
Zrenj . . . . . ?															
Žiri	22285	65	26391	91	48677	56	17499	—	6184	38	1400	—	3970	—	256
Župa Raščane	824	65	415	—	1239	65	1108	57	300	—	14504	88	150	—	82
Žužemberk	29417	26	26150	01	55567	27	13755	—	5976	12	14618	70	5065	84	391

Denarni promet.

Baderna, društ. za šted. i zajm. —2000 (21. 8.)
 Beram, društ. za šted. i zajm. —1000 (16. 8.)
 Blagovica, hran. in pos. —1400 (21. 8.)
 Bled za blejski kot, hran. in pos. +2400 (3. 8.) +1000 (30. 8.)
 Bloke, hran. in pos. —3000 (5. 8.) —1000 (21. 8.)
 Boh. Bistrica, hran. in pos. +2000 (10. 8.) +515 21 (12. 8.)
 Borovnica, hran. in pos. +1500 (5. 8.) +2000 (7. 8.)
 Buzet, hran. in pos. +15.000 (12. 8.) —3000 (11. 8.)
 Cerklje, hran. in pos. —1000 (22. 8.) 3000 (25. 8.)
 Cerknica, hran. in pos. —22.000 (5. 8.) +3000 (20. 8.)
     +2000 (28. 8.)
 Češnjica, hran. in pos. —3150 26 (1. 8.) —2600 (18. 8.) +5000
     (19. 8.)
 Čermošnice, hran. in pos. +2000 (10. 8.) —1000 (25. 8.)
 Čatež, hran. in pos. +400 (4. 8.) +800 (11. 8.) +2700 (18. 7.)
     —100 (18. 8.) +3000 (24. 8.) +400 (29. 8.)
     +1600 (1. 9.)
 Črnivrh, hran. in pos. +2000 (17. 8.)
 D. M. v Polju, hran. in pos. —300 (3. 8.)
 Dobrepolje, pos. —5000 (2. 8.) —3000 (8. 8.) —5000 (14. 8.)
     —5000 (18. 8.) —1000 (25. 8.)
 Dolsko, hran. in pos. +4000 (5. 8.) +400 (13. 8.) +1550
     (20. 8.) —300 (26. 8.)
 Domžale, hran. in pos. —2500 (7. 8.) —1500 (30. 8.)
 Draga, hran. in pos. +4500 (6. 8.) +650 (13. 8.) +1000
     (20. 8.) —300 (24. 8.)
 Dubrovnik, društ. za šted. i zajm. —10.000 (25. 8.)
 Frankolovo, hran. in pos. +1000 (2. 8.) +1000 (19. 8.)
     —1000 (26. 8.) +600 (27. 8.)
 Gojzd, hran. in pos. —200 (11. 8.) —200 (25. 8.)
 Gore, hran. in pos. +4400 (29. 8.)
 Gorica cent. pos. —30.000 (23. 8.) —2.20 (23. 8.)
 Gorje, hran. in pos. +2000 (5. 8.) +2000 (26. 8.) +1 (28. 8.)
 Horjul, hran. in pos. +1000 (1. 8.) +500 (2. 8.) +3000 (4. 8.)
     +1500 (5. 8.) +1332 96 (19. 8.) —1000 (24. 8.)
 Hrenovice, hran. in pos. —2500 (19. 8.)
 Idrija, ljud. hran. in pos. +2600 (5. 8.) —2000 (29. 8.)
 Ig, hran. in pos. —2000 (3. 8.) —1000 (8. 8.) —2000 (11. 8.)
     —2000 (14. 8.) —1000 (25. 8.)
 Izlake, hran. in pos. +4000 (29. 8.)
 Jesenice, hran. in pos. —1000 (8. 8.) —1000 (16. 8.)
 Kamnik, hran. in pos. +1.25 (3. 8.) —3000 (17. 8.)
 Kanal, hran. in pos. +5000 (1. 8.)

Kandija, hran. in pos. —3000 (25. 8.) —3000 (26. 8.)
 Kaštelir, hran. in pos. +1 (29. 8.)
 Knežak, hran. in pos. +3000 (8. 8.) —2000 (25. 8.)
 Kotor, društ. za šted. i zajm. +12.000 (20. 8.) —6294 72
     (29. 8.)
 Komenda, hran. in pos. +690 (6. 8.) +600 (12. 8.)
 Kranjska gora hran. in pos. +2000 (2. 8.) +2000 (15. 8.)
     +2000 (21. 8.) +1000 (29. 8.)
 Križevci, društ. za šted. i zajm. +7000 (4. 8.) —2600 (8. 8.)
 Krka, hran. in pos. +4000 (12. 8.)
 Kropa, žreblj. zad. +10.67. (3. 8.) +59.59 (4. 8.) +35.28.
     +88.30. (6. 8.) +281.45 (7. 8.) +11.81, 35.85 (9. 8.)
     +51.16 (11. 8.) —1500 (9. 8.) +66 (12. 8.)
     +531.70 (14. 8.) +63.16, 1035.60 (15. 8.) 132.66,
     293.50 (16. 8.) +3628 (11. 8.) +199.80 (19. 8.)
     +6506.50 (19. 8.) —2000 (19. 7.) +519, 19.46,
     (20. 8.) —4592.14 (18. 8.) +45, 412.71, 644.19
     (21. 8.) +62.48 (22. 8.) +30.49, 33.42 (25. 8.)
     +209.92, 58.70 (27. 8.) +93.80, 7.06, 6665.50,
     (28. 8.) +603.68, 695, 2788.18, 129, 34.74 (29. 8.)
     +194.06, 145.53 (30. 8.)
 Laško, hran. in pos. +3000 (1. 8.) +2000 (12. 8.) —2000
     (26. 8.)
 Ljubljana — Vzaj. podp. dr. —10.000 (3. 8.) +3000 (17. 8.)
     —10.000 (18. 8.)
 Ljubno, hran. in pos. +12.000 (2. 8.) —10.000 (14. 8.)
 Marenberg, hran. in pos. +1500 (29. 8.)
 Medulin, hran. in pos. —1000 (7. 8.) —4000 (21. 8.)
 Mengeš, hran. in pos. +2800 (5. 8.)
 Metlika, hran. in pos. —10.000 (16. 8.)
 Mokronog, pos. +2400 (5. 8.) —3800 (7. 8.)
 Mošnje, hran. in pos. +1500 (4. 8.) —174 (9. 8.)
 Naklo, hran. in pos. +1600 (24. 8.)
 Pišece, hran. in pos. —1000 (16. 8.) —2000 (29. 8.)
 Planina, hran. in pos. +1700 (5. 8.) +1200 (27. 8.) —400
     (28. 8.)
 Polhov Gradec, hran. in pos. +1000 (3. 8.) —300 (11. 8.)
     +1900 (17. 8.)
 Preddvor, hran. in pos. —1000 (7. 8.) —700 (14. 8.) +550
     (27. 8.)
 Pulj, društ. za šted. i zajm. —5000 (9. 8.)
 Preska, hran. in pos. —550 (4. 8.) +57 (13. 8.) —700 (22. 8.)
     —400 (30. 8.)
 Radeče, hran. in pos. +3000 (24. 8.)
 Rab, hran. in pos. +1500 (9. 8.)

Rečica, ljud. hran. in pos. —2000 (11. 8.) —8000 (17. 8.)
Ribnica, hran. in pos. +7000 (3. 8.) +10.000 (6. 8.) +11.000
(8. 8.)
Ricmanje, hran. in pos. —2000 (18. 8.)
Rogoznica, seoska bl. +100 (3. 8.) —2600 (8. 8.) —400
(25. 8.)
Rova, hran. in pos. —2000 (7. 8.) +7000 (17. 8.) —1350 (22. 8.)
Rovte, hran. in pos. —3300 (19. 8.) —3000 (30. 8.)
Selce, hran. in pos. +2000 (8. 8.)
Semič, hran. in pos. +3000 (5. 8.) +1000 (10. 8.) —1500
(11. 8.) —1000 (16. 8.) —2400 (17. 8.) —1000
(23. 8.)
Senožeče, hran. in pos. +1000 (3. 8.) —300 (12. 8.) +500
(26. 8. —1000 (26. 8.)
Sinčaves, hran. in pos. +2000 (13. 8.) +5508 (20. 8.)
Smlednik, hran. in pos. +609·13 (11. 8.)
Sorica, hran. in pos. +400 (1. 8.) +3030 (5. 8.) +500 (13. 8.)
—1500 (16. 8.)
Srednjavas, hran. in pos. +2000 (7. 8.)
Staraloka, hran. in pos. —6000 (21. 8.)
Stari grad, društ. za šted. i zajm. +5000 (1. 8.) +10.000
(4. 8.) +4000 (6. 8.) +2000 (8. 8.) +3000, 3000
(21. 8.) +4000 (27. 8.)
Stari trg, hran. in pos. +47·10 (26. 8.)
Struge, hran. in pos. +500 (1. 8.)
Sv. Ema, pos. in hran. dr. —800 (7. 8.)
Sv. Križ pri Kostanjevici, hran. in pos. —3000 (23. 8.) —5000
(30. 8.)
Sv. Križ pri Litiji, hran. in pos. +1000 (19. 8.) +500 (26. 8.)
Sv. Jurij ob j. ž., hr. in pos. +3500 (7. 8.)
Sv. Jurij pod Kumom, hr. in p., —500 (16. 8.)
Sv. Jurij pri Kranju, hran. in pos. +1000 (5. 8.) +1000 (19. 8.)
Sv. Kunigunda, hran. in pos. +400 (8. 8.) —1800 (21. 8.)
Sv. Lenart. pos. —5000 (23. 8.)
Šebrelje, hran. in pos. +2800 (8. 8.) +700 (26. 8.)
Škocijan, hran. in pos. +2000 (5. 8.) +8000 (19. 8.)
Škofjaloka, hran. in pos. +2000 (4. 8.) +2000 (10. 8.)
Šmarije, hran. in pos. —2000 (4. 8.)
Šmartno pri Litiji, hran. in pos. +1500 (4. 8.) +1000 (8. 8.)
+1000 (11. 8.) —6000 (29. 8.)
Štokovci, društvo za šted. i zajm. —5000 (9. 8.)
Št. Ilj pod Turjakom, pos. +3000 (4. 8.) +1600 (12. 8.)
+3000 (18. 8.) —1000 (23. 8.)
Št. Janž, hran. in pos. —300 (5. 8.) +200 (26. 8.) +101
(29. 8.)
Št. Jernej, hran. in pos. +2000 (9. 8.)
Št. Peter, hran. in pos. —3000 (16. 8.) —1000 (21. 8.)
Št. Rupert, hran. in pos. +1700 (6. 8.)
Tomaj, hran. in pos. —3000 (9. 8.) +4000 (19. 8.)
Tomišelj, hran. in pos. +1400 (8. 8.) —1000 (18. 8.)
Trebelno, " " " —1000 (9. 8.) +1500 (17. 8.)
Trnovo, hran. in pos. +2000 (8. 8.) —3000 (12. 8.) —5000
(21. 8.)
Tržič, hran. in pos. +1000 (1. 8.) —1000 (17. 8.)
Tržišče, hran. in pos. +9000 (17. 8.)
Velike Lašče, hran. in pos. —3500 (7. 8.) —2200 (12. 8.)
—900 (19. 8.) —3100 (26. 8.) —16.000 (29. 8.)
—4000 (30. 8.)
Vipava, hran. in pos. —16.000 (3. 8.) +3000 (8. 8.) —4000
(12. 8.) +6000 (14. 8.) —3000 (30. 8.)
Višnja gora, hran. in pos. —2000 (2. 8.) +3000 (24. 8.)
Vojsko, hran. in pos. +840 (12. 8.) +700 (17. 8.)
Vodice, hran. in pos. —500 (7. 8.) +1800 (19. 8.) +1000
(26. 8.) +1 (29. 8.)

Vrhnika, hran. in pos. +4000 (7. 8.) —2000 (7. 8.) —2000
(14. 8.)
Zagradec, hran. in pos. +3000 (1. 8.) —500 (29. 8.)
Zagorje ob Savi, hran. in pos. +1000 (2. 8.) +5250 (15. 8.)
Zg. Besnica, hran. in pos. —800 (8. 8.)
Zg. Tuhinj, hran. in pos. +3000 (5. 8.) —1200 (26. 8.)
Zrenj, hran. in pos. —1800 (3. 8.)
Žiri, hran. in pos. +10.000 (5. 8.)
Žužemberk, hranil. in pos. —3000 (7. 8.) —4000 (9. 8.)
—4000 (19. 8.) —4000 (30. 9.)

VABILO na OBČNI ZBOR

„Kmetijskega društva v Žužemberku,

reg. zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši, v nedeljo, dne 24. septembra 1905. ob pol 4. uri
popoludne, v dvorani novega poslopja poleg župne cerkve
v Žužemberku.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.
3. Sklepanje o razdružbi zadruge in volitev likvidatorja.
4. Slučajnosti.

Ker občni zbor dne 30. julija t. l. ni bil sklepčen radi
prepičle udeležbe, sklepa ta občni zbor v smislu § 37.
naših pravil veljavno ne glede na vdeležbo.

Načelstvo.

Vabilo na izredni občni zbor

Mlekarske zadruge na Vrhniki

registrovane zadruge z omejeno zavezo,

dne 24. septembra 1905 ob 3. uri popoludne v prostorih
Katoliškega doma s sledečim sporedom:

1. Odobrenje pogodbe sklenjene s tvrdko „Trifolium“.
2. Različni nasveti.

Odbor.

VABILO na izvanredni občni zbor

Prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu
nad Ljubljano

reg. zadr. z omejeno zavezo,

ki se vrši v sredo dne 20. septembra 1905 ob polu 5. uri
popoludne v zadružni pisarni.

Dnevni red:

1. Volitev načelstva.
2. Volitev nadzorstva.
3. Slučajnosti.

Denarni prometi in bilance.

Društvo za štednju i zajmove u Baderni,

registrana zadruga na neograničeno jamčenje, za četrtu upravnu godinu 1904.

Zadragari: početkom godine 1904 67, u upravnoj godini pristupilo 14, odstupilo 0, koncem godine 1904 81.

Zadružni dijelovi: početkom godine 1904 K 248—, uplaćeno tekom godine K 56—, isplaćeno tekom godine K ——, uglavničeni kamati K ——, koncem godine 1904 K 304—.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Gotovina 1. jan. 1904	599	36	Povr. uložci i zajm.	27.748	22	Gotovina u blagajni			Zadružni dijelovi . . .	304	—
Zadružni djelovi . . .	56	—	Zajmovi kod zadrug.	48.993	84	1. januarja 1905 . . .	802	39	Uložci i posude . . .	99.967	90
Uložci i zajmovi . . .	82.304	85	Interesi plaćeni . . .	803	01	Zajmovi kod zadrug.	76.639	98	Kapitalizirani inter.	1.942	37
Kapitalizir. interesi . . .	1.942	37	Kapit. na ul. i zajm.	1.942	37	Od inter. dio, g. 1904 . . .	881	94	Reservni fond . . .	341	59
Povr. zajm. od zadr.	12.761	76	Povraćeni troškovi . . .	4	—	Tekući račun . . .	4.354	47	Čisti dobitak . . .	404	51
Interesi	2.814	85	Dobava pokretnina . . .	52	—	Nekretnine (nabava s gospodar. društ.) . . .	20.000	—			
Pristopnina i razno . . .	29	50	nepokretn. . .	20.000	—	Inventar uz 10% od- pisa napokretninu . . .	223	38			
			Razni troškovi . . .	162	86	Knjige i tiskanice uz 10% odpisa . . .	58	21			
			Gotov. 31. dec. 1904 . . .	802	39						
	100.508	69		100.508	69		102.960	37		102.960	37

Beramsko društvo za štednju i zajmove,

registrana zadruga na neograničeno jamčenje za sedmu upravnu godinu 1904.

Zadragari: Početkom godine 1904 107, pristupilo 3, odstupil 1, koncem godine 1904 109. Poslovni djelovi: 1. januarja 1904 K 428—. Uplaćano 12, izplaćano 4, koncem godine 1904 v znesku K 436—.

Zadruga je imala prošle godine prometa ukupno K 121.227.33.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Got. začetkom l. 1904	1.662	70	Povrać. zadr. diel . . .	4	—	Gotovina u blagajni			Zadružni dijelovi . . .	436	—
Zadružni djelovi . . .	12	—	Uložci vraćeni . . .	7.758	58	31. dec. 1904 . . .	2.367	33	Uložci i posude sa kapital. interes. . .	81.696	38
Uložci i isposude . . .	30.426	86	Nabava gosp. potreb. . .	30.035	58	Nabava gospodars. potreboća . . .	27.997	50	Reservni fond (prihrana)	1.765	46
Tekući račun	11.065	09	Zajmovi zadružarim. . .	18.031	58	Zajmovi kod zadružara	41.147	72	Predplaćeni interes. . . .	34	41
Od povraćenih zaj.	14.839	30	Plaćeni interesi . . .	3.483	32	Interesi zaostali i tek. do 31. dec. 1904 . . .	2.747	45	Čisti dobitak	496	74
Primljeni interes. . .	3.785	38	Upravni troškovi . . .	117	10	Inventar po odbitku 10% . . .	153	08			
Pristupnine i razno . . .	6	—	Gotov. 31. dec. 1904 . . .	2.367	33	Knjige i tiskanice po po odbitku 25% . . .	15	91			
	61.797	33		61.797	33		84.428	99		84.428	99

Hranilnica in posojilnica v Rečici,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za šesto upravno leto 1904.

Člani: Število članov začetkom l. 1904 413, v upravnem letu pristopilo 15, odpadla 22, število članov koncem l. 1904 406.

Deleži: začetkom l. 1904 2063, v upravnem letu prirastlo 75, izplaćano 112, koncem l. 1904 2027, odpovedano 0.

Denarni promet: K 603.239.91.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Deleži	75	—	Deleži	111	—	Posojila	182.100	22	Deleži	2.027	—
Hranilne vloge . . .	232.732	53	Vzdig. hran. vloge . . .	100.449	65	Tekoći račun	328.072	79	Hranilne vloge s ka-	517.065	03
Vrnjena posojila . . .	30.855	23	Dana posojila	27.874	—	Inventar premični . . .	374	35	pitaliz. obrestmi . . .	67	85
Tekoći račun	9.000	—	Tekoći račun	150.519	35	Zaostale obr. posojil . . .	8.545	08	Predplać. obr. posojil . . .	2.144	21
Obresti tek. načuna . .	11.819	35	Obr. hr. vlog izplać. . .	724	86	Delež pri Zadr. zv. . .	200	—	Rezervni zaklad . . .	96	48
Plać. obresti od pos. .	7.908	89	Obr. pos. povrnjene . . .	18.738	51	Got. začet. leta 1904 . . .	3.849	59	Čisti dobiček	1.741	46
Upr. in uradni prispl. .	192	74	Upr. in urad. stroški . . .	940	65						
Pristopnine	28	—	Rentni davek in ne- posr. pristojbine . . .	334	56						
Gotovina začet. leta .	10.933	01	Got. koncem l. 1904 . . .	3.849	59						
	303.544	75		303.544	75		523.142	03		523.142	03

Slovenska posojilnica v Št. Jerneju na Dolenjskem,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za deseto upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 1904. 527, v upravnem letu pristopilo 75, odpadlo 24, koncem leta 1904. 578.

Deleži: začetkom leta 1904. 527. v upravnem letu prirastlo 75. izplačano 24. koncem leta 1904. 578. odpovedano: 12.

Denarni promet: K 471.649:11.

Gospodarsko društvo u Baderni,

registrana zadruga na ograničeno jamčenje za god. 1904.

Zadružnih djelova bilo je dne 1. januara 1904 K 270, primljeno ih je tekom godine 1904 K 338, izplaćeno ih je K 5, stanje 31. decembra 1904 K 603.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Zadružni dijelovi . . .	338	—	Zadružni dijelovi . . .	5	—	Gotov. 31. dec. 1904	428	73	Zadružni dijelovi . . .	603	—
Prodaja robe . . .	78 233	65	Odplata robe . . .	101.011	78	Zaliha robe 31. decembar 1904 . . .	53.069	98	Dug za robu . . .	50.659	43
Tekući račun . . .	36.410	11	Tekući račun . . .	6.500	—	Dužnici za robu . . .	51.415	12	Kapitalizirani inter.	13	28
Kamati in skonti . . .	117	64	Kamati	2.370	29	Interesi kod dužnika . . .	519	08	Tekući račun . . .	81.740	27
Razno . . .	604	73	Razno	5.733	02	Inv. p. uz 5% odbit.	12.248	75	Kapitalizirani inter.		
Gotov. zač. g. 1904.	344	69	Gotov. kon. g. 1904	428	73	Inventar nepokretni . . .	20.000	—	istog	2.516	95
						Knjige i tiskanicce uz 25% odbitka . . .	142	42	Reservni fond . . .	1.201	27
						Zadr. dio kot Gosp. Zveze u Ljubljani . . .	40	—	Čisti dobitak . . .	1.129	88
	116.048	82		116.048	82		137.864	08		137.864	08

Gospodarska zadruga za Selško dolino na Češnjici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za sedmo upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 193, v upravnem letu prirastlo 1, odpadlo 3, koncem leta 191.

Deleži: stanje začetkom leta 193. v upravnem letu prirastlo 1, odpadlo 3, koncem leta 191. odpovedano: 0.

Denarni promet: K 59.504.93.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h				
Blag. preost. 1. 1903	611	74	Izplaćani deleži . . .	46	—				
Vplaćeni deleži . . .	20	—	Vrnjena izposojila . . .	4.650	—				
Pristopnine . . .	1	—	Izdatki za blago . . .	21.649	50				
Prejemki za blago . . .	28.548	21	Voznina	257	92				
Prehodni . . .	130	—	Užitnina	166	74				
Najemnina . . .	426	72	Inventar nepremični . . .	143	10				
Za tehnico' . . .	19	06	Inventar premični . . .	5	90				
			Davki	169	56				
			Upravni stroški . . .	1.308	26				
			Obresti izposojil . . .	1.221	22				
			Prehodni	130	—				
			Gotov. 31. dec. 1904.	8	53				
	29.756	73		29.756	73				

Kmetijsko konsumno društvo v Lučah,

registrovana zadruga z omejeno zavezo za peto upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 1904 58, v upravnem letu pristopilo 8, izstopil 1, koncem leta 1904 65, odpovedano 0.

Deleži: stanje začetkom leta 84, v upravnem letu prirastlo 8, odpadel 1, koncem leta 91.

Denarni promet: K 23.414·58.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Blagaj. preost. l. 1903	462	23	Izplačani deleži . .	10	—
Vplačani deleži . .	70	—	Vrnjena izposojila . .	200	—
Pristopnine . .	12	—	Izdatki za blago . .	10.378	54
Prejemki za blago . .	11.530	36	Voznina	180	76
			Inventar premični . .	26	30
			Upravni stroški . .	544	39
			Gotov. konec l. 1904	734	60
—	12 074	59	—	12.074	59
—	—	—	—	—	—

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Vrednost blaga . .	3 328	29	Deleži	900	—
Terj. na bl. pri zad.	755	89	Izposojila	2 211	—
Inventar premični . .	57	68	Dolg na blagu nezad.	1.636	08
Delež pri Zadr. zv.	200	—	Dolg na obr. od izp.	98	08
Delež pri Kmetijsk. društvu v Rečici	20	—	Čisti dobiček . . .	251	30
Gotov. 31. dec. 1904	734	60	—	—	—
—	5 096	46	—	5 096	46
—	—	—	—	—	—

Gospodarsko in konsumno društvo pri sv. Mihelu,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za tretje upravno leto 1904.

Deleži: stanje začetkom l. 1904 302, v upravnem letu prirastlo 24, izplačano 0, koncem l. 1904 326, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 286.429·51.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Blag. preost. l. 1903	872	57	Vrnjena izposojila . .	45.805	19
Vplačani deleži . .	24	—	Izdatki za blago . .	78.548	30
Vpisnila	28	80	Užitninski davek . .	1.439	83
Izposojila	73.881	01	Voznina	3.725	50
Vzdign. nalož. denar	68.712	17	Inventar premični . .	494	36
Povrnjeni predujem	140	—	Razni stroški . .	3.375	36
			Obresti del. in izpos.	9.103	42
			Predujem	140	—
			Reviz. in upr. stroš.	139	—
			Gotov. 31. dec. 1904	887	59
—	143.658	55	—	143.658	55
—	—	—	—	—	—

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Nal. denar pri dr. z.	202	—	Deleži	669	—
Vrednost blaga . .	54.494	63	Neizpl. obr. deležev	17	50
Terj. na bl. pri zad.	80.460	43	Izposojila	108.641	01
Terj. na bl. pri nez.	724	82	Dolg na blagu zadr.	134	76
Vrednost inv. prem.	2.565	19	" " nez.	27.674	47
Gotov. 31. dec. 1904	887	59	" " obres. izpos.	44	66
			Rezerv. zakl. z obr.	1.254	93
			Čisti dobiček . . .	898	33
—	139.334	66	—	139.334	66
—	—	—	—	—	—

Mlekarska zadruga v Dragomljah,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za tretje upravno leto 1904.

Člani: začetkom leta 153, v upravnem letu pristopilo 4, odpadlo 2, koncem leta 155.

Deleži: stanje začetkom leta 153, v upravnem letu prirastlo 4, izplačano 2, koncem leta 155; odpovedano 0.

Denarni promet: K 41.787·82.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Blag. preost. l. 1903	203	09	Izplačani deleži . .	12	—
Vplačani deleži . .	55	—	Vrnjena tekoči . .	600	—
Tekoči račun . .	520	98	Izdatki za blago . .	12.368	44
Prejemki za blago . .	15.452	03	Delež pri hranil. in pos. v St. Jakobu	2	—
" tiskov.	5	68	Inventar nepremični	350	—
" ročke .	2	10	Inventar premični . .	4	60
Odpr. prem. invent.	13	10	Davki	94	42
Upravni prispevki . .	10	44	Upravni stroški . .	2.224	11
			Obresti tek. računa	370	—
			Delež pri Zadr. zv.	200	—
			Odpl. dolga na inv.	3.124	95
			" " posl.	1.019	18
			" " ročk.	311	90
			" " tisk.	159	80
			Got. koncem l. 1904	105	02
—	20.946	42	—	20.946	42
—	—	—	—	—	—

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Vrednost blaga . .	30	—	Deleži	1.178	—
Inventar nepremični	4.536	14	Tekoči račun	5.791	93
Inventar premični . .	2.196	94	Rezervni zaklad	79	12
Delež pri "Zvez" . .	200	—	Čisti dobiček	21	05
" " hranil. in pos. pri sv. Jakobu	2	—	—	—	—
Gotov. konec l. 1904	105	02	—	—	—
—	7.070	10	—	7.070	10
—	—	—	—	—	—

Mlekarska zadruga v Krtini,

registrovana zadruga z omejeno zavezo za drugo upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 1904 57, v upravnem letu pristopilo 15, izstopil 0, stanje 31. decembra 1904 72.

Deleži : stanje začetkom leta 1904 57, v upravnem letu prirastlo 15, odpadel 0, koncem leta 1904 72.

Denarni promet: K 27.551·03.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost. 1. 1903	719	04	Vrnjena izposojila .	500	—	Terj. na blagu nez.	1 147	47	Deleži	460	—
Vplačani deleži . .	66	—	Izdatki za blago . .	9.902	54	Vred. prem invent.	1 555	38	Izposojila	1.000	—
Prejemki za blago .	13 157	55	Inventar premični .	130	42	Delež pri „Zad. zv.“	10	—	Dolg na blagu zad.	933	40
			Neposredna pristojb.	—	80	Delež pri „Gosp. z“	60	—	Dolg na inventarju	400	—
			Razni upravni . .	1.886	12	Gotov. 31 dec. 1904	334	15	Rezervni zaklad z ob.	256	13
			Obresli od izposojil	90	51				Čisti dobiček . . .	57	47
			Delež pri Zadr. zv.	10	—						
			Delež pri Gosp zv.	60	—						
			Uredba mlekarne .	354	84						
			Odplačilo dolga na								
			inventarju . .	673	21						
			Gotov. 31. dec. 1904	334	15						
	13 942	59		13 942	59		3 107	—		3 107	—

Mlekarska zadruga pri Sv. Mihelu,

registrovana zadruga z omejeno zavezo za III. upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 1904 182, v upravnem letu prislopiло 13, izstropilo 6, koncem leta 1904 182.

Deleži: stanje začetkom leta 1904 182, v upravnem letu pristoplo 13, izstoplo 6, koncem leta 1904 189.

Penarni promet: K 58.222:39

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blagajniški preostan l. 1903	8	83	Izplačani deleži . .	36	—	Ter. na blagu pri zad.	129	59	Deleži	1.134	—
Vplačani deleži . .	78	—	Vrnjena izposojila .	3.060	—	Ter. na blagu nezad.	2.183	67	Izposojila	17.695	28
Pristopnine	6	50	Izdatki za blago . .	15.928	07	Inventar nepremični	11.343	15	Dolg na blagu zadr.	658	26
Izposojila	3.060	—	Voznina	5.974	35	Inventar premični .	7.698	06	" " nez.	79	76
Prejemki za blago .	25.861	75	Inventar nepremični	371	38	Naložen denar . .	22	—	" " obr. od izp.	382	57
Povračilo za kurivo	103	50	Inventar premični .	89	97	Vrednost kuriva .	150	—	" " inventariju	1.416	16
" " tiskov	13	82	Upravni stroški . .	3.173	13	Got. koncem l. 1904	42	41	Rezervni zaklad . .	23	19
			Obresti izposojil . .	473	29				Čisti dobjek . . .	169	66
			Naložen denar . .	2	—						
			Pristopna posojil.	1	—						
			Zavaroval. uslužben	16	80						
			Got. koncem l. 1904	42	41						
	29.132	40		29.132	40		21.568	88		21.568	88

Tovarna sodovice v Ljubljani.

registrovana zadruga z omejenim poroštvtvom, za četrto upravno leto 1904.

Člani: stanje začetkom leta 1904 85, v upravnem letu pristopilo 0, izstopilo 4, koncem leta 1904 81, odpovedalo 0.

Deleži : stanje začetkom leta 1904 229, v upravnem letu prišlo je 0, odpadlo 5, koncem leta 1904 224.

Denarni promet: K 34.056·20.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blagajniški preostanek 1. 1903 . . .	682	64	Izplačani deleži . . .	100	—	Vrednost blaga . . .	336	60	Deleži	4.140	—
Prejemki za blago . . .	17.273	34	Vrnjena izposojila . . .	800	—	Terjatve na blagu . . .	1.212	69	Izposojila	8.490	—
Prehodni . . .	169	45	Izdatki za blago . . .	7.632	13	Vred. prem. invent.	14.080	23	Dolg na blagu . . .	1.030	76
Povrnjeni upravni stroški	92	10	Voznina	55	03	Gotov. 31. dec 1904	1.754	61	" " inventarju . . .	2.043	96
			Mituiine in potnine	496	07				" " uprav. stroš.	364	50
			Inventar premični	869	23				Reservni zaklad . . .	941	50
			Pridobininski davek	418	72				Čisti dobiček . . .	373	41
			Upravni stroški	5.651	19						
			Obresti izposojil	271	10						
			Prehodni	169	45						
			Gotov. 31. dec 1904	1.754	61						
	18.217	53		18.217	53		17.384	13		17.384	13

VABILO

na

izvanredni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Velikih Laščah,

reg. zadruge z neom. zavezo,

ki se vrši v nedeljo, dne 17. septembra 1905 ob 7. uri zjutraj

v posojilničnih prostorih v Velikih Laščah.

Dnevni red:

1. Volitev novega odbornika.

2. Slučajnosti.

Načelstvo.

GOSPODARSKO BERILO.

Nova železnica in naše dolžnosti.

2. Gozd in lesna trgovina.

(Nadaljevanje.)

Za vsakega posestnika gozdov je zelo važno vedeti, kakšno ceno ima les in kako se bo za naprej prodajal, kakšna je torej njegova prihodnjost. Zelo verjetno je, da bodo padle v bližnji prihodnjosti cene žita; mogoče, čeprav ne verjetno je, da padejo v prihodnjem letu zaradi nove nemške carine cene živini, nemogoče pa, da bi se znižale cene lesa. Povsodi v trgovini se ravajo, torej rastejo ali padajo cene po porabi in ponudbi — Angebot und Nachfrage. Kakor že omenjeno, je dokazano, da se v Evropi porabi več lesa, kakor ga zraste. Posebno za tisek se ga vsaki dan skoro več porabi. Ker pa govorim le o naših krajih, naj omenim tudi le prihodnjost našega lesa. Gotovo je, da se bodo z vedno večjo gospodarsko močjo, ki jo pri nas opažamo, množile tudi razne gospodarske naprave in podjetja.

Nova železnica bo pripeljala tuje v naše lepe kraje. Povsod ob progi, ob vznožju visokih gora bomo zidali nove hiše in letovišča. Upanje imamo, da se razvijajo tudi razne tovarne po deželi in izrabijo speče moči in zakladi. Za vsa ta podjetja bo treba veliko lesa. Nadalje: težišče za trgovino srednje Evrope z Azijo in severno Afriko postane skoro gotovo Trst. Prav verjetna se mi zdi vest, ki smo jo brali pred nekaj dnevi, da napravijo velike trgovine v Hamburgu svoje pristanišče v Trstu. Če Angleži povzdignejo Egipt in Nemci Mezopotamijo z novo

železnicami, bo za vse te naprave potrebna velika množina lesa, da ne govorimo o tem, ki že zdaj gre v te kraje. Mi smo pred koritom, če bomo znali prav izrabiti ugodni položaj. — Skoro nemogoče je torej, da bi šle cene lesa nazaj. Nikar torej prehitro in preveč sekati. Bolje denar vzeti na posojilo, kot les, ki ni še goden za sečo, za mali denar prodati.

Cene lesa niti sedaj niso nizke; le naši posestniki si niso znali pomagati. Prodal je les najbližnjemu trgovcu, ki mu je zanj več ponudil. Če so se pa trgovci med sabo pomenili, so lahko molzli nevednega kmeta. Mali meštarji niso vselej dosti pri tem zaslužili, veliki so postali milijonarji, naši ljudje pa berači. Prodajal se je navadno raznim prekupcem predno je prišel do porabe. Pred nekaj leti se je sprožila misel na veliko lesno zadrugo. Tisti, ki bi imeli biti v prvi vrsti zraven, so jo pokopali, ker so se bali za svoj dobiček. Pokazalo se je, kako malo smisla imamo za velika podjetja, naj bo še tako očividna njihova korist; pokazalo tudi, kako malo imamo ljudi, ki o tem kaj razumijo in hočejo delati za pravo narodno korist. — Še enkrat se je zadeva sprožila in tudi nekaj sklenilo. Sadu ni obrodila ta misel, ker smo se vstrašili raznih težav. Ni zadosti le lepo misel izprožiti, treba jo je z vstrajnim delom tudi izvršiti.

Nova železnica nas pa kliče ob dvanajsti uri, naj to, lahko rečemo življensko vprašanje narodovo, rešimo: Osnujmo veliko lesno zadrugo! Namen bi bil, les naravnost konsumentom prodati. Teoretični poduk o lesu, varstvu gozda in drugih pred ome-

njenih napravah se mora ločiti iz programa, ker ima kakor zadruga le kupičski značaj. Izvršujejo lahko ta poduk kmetijska družba, kmetijska društva, izobraževalna društva i. dr. — Stopiti moramo v zvezo s trgovinami v Egiptu, na Laškem ali kamor bi les izvažali. Imeti moramo trgovsko izobražene ljudi, ki stvar res razumijo. Morebiti bi ta del zveze lahko prevzela Gospodarska zveza, ki bi se v tem smislu spopolnila. — Da bomo pa mogli les na razne kraje posiljati, moramo imeti v Primorju primerno skladišče. Morebiti bi kazalo izbrati kakšno mesto v Dalmaciji, kjer je lesna trgovina še nerazvita. Seveda ima Trst, kakor središče Primorja in vse prekomorske trgovine veliko zase. O tem bi morali razsoditi strokovnjaki, ki razmere dobro poznajo. — Zveza prevzame blago na železnični postaji. Res bo treba v nekaterih krajih od posestnikov cele gozde za sečo nakupiti. Rabijo denar, iz raznih vzrokov ne morejo ali nočejo spravljati sami lesa. Pri teh se bodo morali gozdi kupiti. Iz gospodarskega stališča bi bil pa proti temu, da bi se tako splošno postopalo. Zadruga mora les precej posekat, delavci bodo morali biti vsaj deloma tujci, tako pa ostane ves zaslužek doma. Najboljše je torej, če se v malih krajih v okvirju velike zadruge osnujejo v ta namen male lesne zadruge, ki osnujejo lastne žage, popravijo pota, napravijo riže in žične vrvi. Ker ni mogoče, da bi pri pametnem ravnanju napravili izgubo, ko prevzame les zadruga na postaji, jim denar, ki je za te naprave potreben, brez skrbi posodi domača hranilnica. Te male zadruge so članice velike zadruge z določenimi deleži. Velika zadruga dobi potrebni kapital s deleži udov in posojil. Denarni zavodi bi morali temu prepotrebnnemu društvu iti na roke in dovoliti posojilo po najnižji obrestni meri. Dobra stran bi bila tudi, da je domači denar doma dobro obrestovan.

Vinoreja in kletarstvo.

Kedaj je odrezati vrhe v vinogradu?

Dostikrat se sliši zgorajšnjo vprašanje. Ne bode torej odveč, ga na tem mestu nekoliko pretresovati. Z odrezavanjem vrhov se pospešuje zorenje grozdja in lesa. Les pa dozori tembolj, čim bolj se spodnja očesa, ki pridejo za drugoletno rez v poštev, razvijajo in okrepijo. Krepkejša pa so očesa, rodovitnejši bode trs prihodnje leto.

Po navadi naj se prične z odrezavanjem vrhov, ko konča glavna rast, ko se začne grozde mehčati in so mladice od spodaj približno že vsaj pol metra na visoko olesenele, t. j. dozorele. Preje pričeti z prikrajševanjem, ni vedno umestno, ker se v tem slučaju dolnja očesa premočno razvijejo, ter dostikrat poženo nove poganjke, kar trs oslabi in rodovitnost

prihodnjega leta zmanjša. Če še očesa ne poženo, so pa jako občutljiva proti zimskemu mrazu, ker so razbuhneni, rahla. Včasih pa ne kaže tako dolgo s tem delom odlašati. V gostih močno rastočih nasadih in takih kjer je slabo kolje, v vetru jako izpostavljenih krajih in bolj senčnih legah, kakor tudi v vinogradih, kjer je vršičje bodisi od peronospore, pikeca (črnega paleža) ali plesnobe že močno napadeno, bode dostikrat potrebno preje vrhe pritezovati. V takih in enakih slučajih mora posameznik sam znati razsoditi, kaj mu je storiti. So vršički bolani, se jih priporoča preje odstraniti. Odrezane dele je skrbno pobrati in uničiti, na ta način se vsaj deloma prepreči razširjanje različnih boleznj.

Da pa ni grozdje, katero je bilo dosedaj obsenčeno, vsled obrezavanja preveč pekočim solnčnim žarkom izpostavljeno, naj se to delo vrši v času, kadar solnce ne pripeka prehudo in tako, da še ostane pripognjeni del mladja nad kolom. Tako si grozdje deloma obvarujemo in tudi zabranimo premočno razvijanje dolnjih očes. Zapomniti si je še, da je vedno bolje pustiti daljše, nego krajše mladice in da se, ako se namerava prihodnjo pomlad na kratko rezati, lahko preje prične z odrezavanjem vrhov, kakor pa, če se misli na dolgo rezati. Z.

Kletarski tečaji.

Meseca septembra bo imel deželní potovalni učitelj g. Fr. Gombač 4 dvodnevne kletarske tečaje, in sicer:

V sredo in četrtek, dne 6. in 7. septembra v Vipavi.
V sredo in četrtek, dne 13. in 14. septembra v Semiču.
V petek in soboto, dne 15. in 16. septembra na Maverlu (nemško).

V četrtek in petek, dne 21. in 22. septembra v Krškem.

Pouk se bo vršil po naslednjem sporedru:

1. Kako in kdaj naj se vrši vinska trgatev.
2. Kako je pripraviti vinsko posodo za trgatev, za mošt in za hranjenje vina?
3. Katere stiskalnice in mlini se najbolj priporočajo.
4. Določitev skladkorja v moštu ter alkohola v vinu.
5. Iz česa obstojita mošt in vino.
6. Kakšne spremembe se vrše pri kipenju mošta.
7. Kako je postopati pri napravi belega in črnega vina z ozirom na sedanje vinsko kupčijo.
8. V kakšnih kleteh in posodah ter pod kakšnimi pogoji se mora vršiti kipenje, da se mošt, oziroma vino, ne izpridi.
9. Kdaj in zakaj je treba vino pretakati ali presnetati.
10. Kako, kdaj in sčim se vina čistijo.
11. Kako je ravnati z vinom za steklenice in kdaj in ktera vina so za steklenice godna in sposobna,

12. Kje in kako je hraniti z vinom napoljene steklenice.

13. Ktere vinske bolezni so najnavadnejše in kako se bolna vina popravijo.

14. Kakšna bodi vinska in kakšna kipelna klet.

15. Kako se iz kleti odpravi plesen in druge vino in posodo kvareče snovi.

16. Naprava cenič nadzemskih kleti po ameriškem načinu.

Pouk, ki bo združen s praktičnimi razkazovanji, bo trajal vsak dan od osmih zjutraj do dvanajstih ter od poldveh do petih popoldne.

Revni vinogradniki, odnosno njihovi sinovi, dobe vsak dan po 1— K do 1·40 K podpore.

Vsakega predavanja se sme udeležiti poljubno število ukaželjnih kranjskih in izvenkranjskih vinogradnikov, iz gorinavedenih in drugih občin, toda podpora se podeli v vsakem učnem kraju le 30 revnim udeležencem.

Udeleženci, ki žele dobiti podporo, naj se zglose vsaj 5 dni prej pri kmetijski podružnici ali pri županstvu v Vipavi, v Semiču, v Krškem in za Mavrele v Dobličah.

Vrtnice in druge rože treba v jeseni okovariti.

Ako hočemo to nežno stvar gojiti, ne smemo pozabiti jo tudi pred zimskim mrazom zavarovati. To pa storimo, ako jo nalahko vpognemo k zemlji in ondi pokrijemo z prstjo. Če pa tega povsod ne moremo radi časa, pa jih skušajmo obvezati, da to zimski mraz vsaj nekoliko odganja. Za takšno obvezo velja najprej razna slama, v raznih potrebah pa še razne cape, žaklji itd. sploh stvari, ki vsaj najhujši mraz nekoliko odganjajo. Za obvezo dreves sploh pa naj se rabi le vsikdar in povsod samo suho gradivo.

Razpis!

Na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu z dveletnim slovenskim poukom je oddati

šest deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1905/1906 (ozioroma tudi za 1906/1907), ki se začne dne 3. novembra t. l.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja ter so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo. Prednost gre tistim mladeničem, ki ostanejo, dovršivši šolo na Grmu, gotovo na svojem domu in se bodo pečali s kmetijstvom, vinarstvom in sadjarstvom.

Učenci z ustanovami imajo hrano, stanovanje in pouk v šolskem zavodu brezplačno, za obleko,

životno perilo, obuvalo in za šolske potrebščine pa si morajo sami skrbeti.

V šolo se sprejemajo tudi plačujoči in zunanji učenci.

Plačujoči učenci plačujejo za hrano po 80 h na dan in po 40 K šolnine na leto ter stanujejo brezplačno v zavodu. Za vse druge potrebščine si morajo sami skrbeti.

Zunanji učenci (eksternisti) stanujejo zunaj zavoda in plačujejo po 40 K šolnine na leto.

Vsi učenci imajo uniformo, ki si jo morajo sami plačati.

Hrano je plačevati naprej v mesečnih obrokih, šolnino pa v dveh letnih obrokih tudi naprej.

Prošnje svojeročno pisane in kolkovane s kolkom za 1 K, je poslati

do 20. septembra t. l. vodstvu kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Vsaki prošnji je priložiti rojstni list, izpričevalo o dovršeni ljudski ali kaki višji soli, zdravniško potrdilo o trdnem zdravju in izpričevalo županstva in župnega urada o lepem vedenju prosilca.

Prošnji za sprejem proti plačilu je pridejati obvezno pismo (reverz) staršev, ozioroma varuha zarad vzdržavanja učenca.

Vsak prosilec mora delati sprejemno skušnjo iz slovenskega jezika in iz priprostega računstva. Od uspeha te izkušnje je odvisen sprejem v šolo.

Kdaj bo delati sprejemno izkušnjo, naznani vodstvo vsakemu prosilcu posebej.

Učenci, ki dovršč šolo z dobrim uspehom, imajo pri vojaščini pogojno pravico le do dveletne prezentne službe. Ako namreč zadostē svojim vojaškim dolžnostim prve dve leti brez graje ter dokažejo, da bodo po izstopu iz prezentne službe kmetovali na svojem ali svojih staršev domu, smejo na podstavi odredbe c. kr. vojnega ministrstva z dne 22. julija 1895, št. 4643, prositi proti koncu drugega vojaškega leta, da se jim odpusti tretje službeno leto.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, 10. avgusta 1905.

Priporoča se: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbam zvonov.

Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medyatova hiša.

Ogrska rožnata paprika Szegedinska I-a, sladka, jamčeno prava, priznano najboljše vrste. Lastni pridelek à kg 5 Kron. Pošilja se proti povzetju od 1 kg naprej poštne prosto. Nadalje posebnosti: špeh, ogrske salami itd. po najnižji ceni. Razpoložljiva trgovina raznovrstnih deželnih pridelkov HAUPT A. RUDOLF, Budimpešta (Ogrska) VII. Ovoda-cesta 22.

Baderna (v Istri), gospodarsko društvo, ima v svoji zadružni kleti 4000 hl črnega in 500 hl belega vina.
Kdo hoče kupiti izborni istrški kapljico po zmernih cenah, jo dobi zanesljivo pri gospodarskem društvu v Baderni.

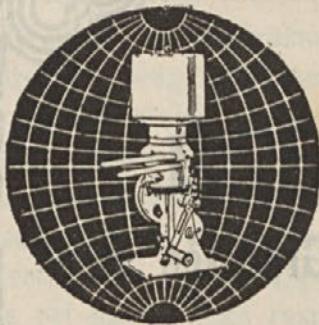
Zajamčeno pristno vino ima v zalogi Kmetijsko društvo v Vipavi veliko množino, katero prodaje za mašna vina belo od 40—60 kron 100 l postavljeno na postajo Postojna. Rudeče po 35 kron. Zadrugam in večjim odjemalcem oddaja vino po izjemnih znižanih cenah. V zalogi je tudi tropinsko žganje.

Take table preskrbi zadrugam „Zadružna zveza“.

Globe mlekarske naprave

vse stroje kakor tudi in orodje za transport mleka, za delanje masla, sira itd. izborni napravljeni prodaja

Globe - separator -
družba
Dunaj XVI/2
Neumayergasse Nr. 17.
Zahtevajte ilustrovane cenike.

Zastopniki se iščejo.

231 x-19

Patentovane sprave za žveplanje trt jednostavno i duplo delajoć SKROPLNICE PROTI PERONOSPORI TER VSE POTREBNE VSAKOVRSTNE POLJEDELSKE I VINOGRADARSKE STROJE prodaja v najboljši izvršitvi,

JG. HELLER NA DUNOJU
II. Praterstrasse 49
Zastopniki se iščejo! Ceniki brezplačno.

236 12-12

„Alexandra“

danski posnemalnik za mleko.

Prednosti:

Najostreje posnemanje — lahek tok — hitro in pripravno snaženje — nevarnost izključena — jednoletno jamstvo.

Izdeluje na uro:
55 do 500 litrov z ročnim delom, 400 do 2500 litrov z gonilno silo

Zaloga vzorcev

241 12-11

akcijska družba „Titan“

Dunaj, II., Freilagergasse 5.

Zastopniki se povsod iščejo.

C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel

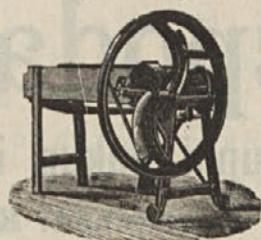
založnik Raiffeisnovih posojilnic

Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 13.

233 24-17

Nad 200 strojev v zalogi!

Najboljše mlatilnice,

gepeljne, trijerje, čistilnice (pajkelne), slamoreznice, mline in preše za sadje, fine kose, srpe in

amerikanske motorje

na bencin

posebno pripravni za kmetije

in vse potrebščine za poljedelstvo v veliki izberi priporočata po nizki ceni

Karol Kavšeka nasledniki

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga strojev

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

243 x-10 Slovenski ceniki brezplačno.

Nad 200 strojev v zalogi!

 Najboljša in najsigurnejša

Stanje vlog koncem leta 1904:
čez II milijonov krov

prilika
za štedenje!

Denarni promet v letu 1904:
K 46,173.224'38

Ljudska posojilnica

preje: Gradišče štev. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak de-
lavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure 4|20|0 brez kakega odbitka, tako, da sprejme
popoldan ter jih obrestuje po vložnik od vsacih vloženih 100 krov
čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1904: K 11,095.751'15 — Denarni promet v letu 1904: 46,173.224'38

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštuhranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januvarja 1905.

234, x-16

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofijski kancelar,
podpredsednik.

Josip Jarc,
veleposestnik v Medvodah.

Odborniki:

Anton Belec,

posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polju,

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zbor. v Ljubljani.

Frančišek Lesković,
zasebnik in blag. Ljud. pos.

Ivan Pollak,
tovarnar in posestnik v Ljubljani.

Karol Pollak,
tovarnar in pos. v Ljubljani.

Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku.

Gospodarska zveza

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani, Gradišče št. 1

(uhod: Kongresni trg št. 16)

preskrbuje za svoje člane

nakup vseh gospodarskih potrebščin, posebno pa umetnih gnojil: Tomazeve žlindre, kalijeve soli, solitra, superfosfatov itd., modre galice, žvepla, krme, koruzne moke, otrobov itd., semen, živine, strojev, orodja itd.;

nakup vseh gospodinjskih potrebščin;

prodajo vsakovrstnih kmetijskih pridelkov in izdelkov.

 Zaloga Barthel-ovega klajnega apna, oddaja se od 5 kg. naprej.